

YTTRANDE
2020-09-14

Dnr: S2020/04542/SOF

Socialdepartementet
s.remissvar@regeringskansliet.se
kopia till s.sof@regeringskansliet.se

Arbetslivsmuseernas Samarbetsråds yttrande avseende:
Ds 2020:9 Promemoria Utökad målgrupp för Allmänna arvsfonden

Arbetslivsmuseernas Samarbetsråd (ArbetSam) har tagit del av promemorian och tillstyrker förslaget att utöka målgruppen för arvsfonden med äldre personer, vilket är helt i linje med det yttrande som ArbetSam lämnade i samband med utredningen En arvsfond i takt med tiden.

Arbetslivsmuseernas Samarbetsråd (ArbetSam) är Sveriges största museiförening med drygt 600 medlemsmuseer. Medlemmarna i föreningen rekryteras från orter över hela Sverige. ArbetSam har i samarbete med Arbetets museum identifierat 1 500 museianläggningar i Sverige. Driftsformerna för dessa museer är mycket varierade: enskilda föreningar, stiftelser, privatpersoner och företag som sköter den vardagliga driften. Ägandeförhållandena är minst lika mångfacetterade med föreningar, stiftelser, kommuner, företag och privatpersoner som ägare. Huvudparten av arbetslivsmuseerna drivs av ideella krafter.

Bakgrund

När Sverige industrialiserades fanns inte kapital att investera i ångmaskiner. Istället använde man sig av den billigare vattenkraften för att driva maskiner och produktionsutrustning. Sverige har därför, i motsats till exempelvis England, ett stort antal industriella anläggningar utanför städerna där vattenkraften varit en av lokaliseringsfaktorerna. Utanför storstadsområdena har marktrycket inte varit lika stort och många värdefulla industrieanläggningar har därför bevarats åt eftervärlden. På dessa platser finns idag arbetslivsmuseer som på ett resurssnålt och hållbart sätt bevarar och befolkas dessa platser. Där berättar man historien om hur Sverige utvecklades från att vara ett jordbruksland till att bli en framgångsrik industrination. Industrisamhällets kulturarv berättar om hur industrialismen och de stora folkrörelserna i form av liberalism, frikyrklighet, nykterhet, kvinnörelse och arbetarrörelse formade det moderna demokratiska Sverige.

Arbetslivsmuseerna berättar och levandegör historien genom arbete och vardag, ofta med maskiner och tekniska system i drift, men även om livet vid sidan av arbetet. Museernas huvudsakliga inriktning är att ur sina olika perspektiv bevara, bruka, och berätta om industrisamhällets kulturarv. Arbetslivsmuseernas samlingar är idag mycket omfattande. Man kan nog utan att överdriva konstatera att den största delen av bevarandet av industrisamhällets kulturarv vilar på ideella krafter. Arbetslivsmuseerna har omkring 10 miljoner besök per år.

Mikael Parr
Ordförande

Lovisa Almborg
Verksamhetsledare